

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/106/2017
Identifikačné číslo spisu: 7914200030
Dátum vydania rozhodnutia: 16.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7914200030.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ G. L., bývajúcej H., 2/ T. L., bývajúcej H., 3/ C. H., bývajúcej G., 4/ G. L., bývajúceho G., 5/ H. L., bývajúcej H., 6/ Ing. G. G., bývajúcej D., 7/ Y. Z., bývajúcej E., žalobcovia 1/, 2/, 3/, 5/ sú zastúpení JUDr. Jurajom Fúzerom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Trebišov, M.R. Štefánika 1256/22, proti žalovaným 1a/ Ing. D. D. bývajúceho L., 1b/ MVDr. G. D., bývajúceho H. 2/ G. L., bývajúceho L., 3/ C. L., bývajúceho H., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. 10C/5/2014, o dovolaní žalobcov 1/, 2/, 3/, 5/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 8. marca 2016 sp.zn. 5Co/411/2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 8. marca 2016 sp.zn. 5Co/411/2015 a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov rozsudkom z 3. júna 2014 č. k. 10C/5/2014-25 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/ domáhali určenia, že do vlastníctva žalobcov 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, resp. do dedičstva právnych predchodcov žalobcov 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/ patria nehnuteľnosti vytvorené z časti pôvodnej parc. reg. E č. 1165/13 - orná pôda, ktorá bola zapísaná na LV č. XXX v kat. úz. H., okres Trebišov, ako parcely č. 198/2, č. 1155/45, č. 1155/49, č. 202/2, č. 1155/47, č. 203/2, č. 1155/48, č. 199/2 a č. 1155/46. Výslovil, že o trovách konania rozhodne súd osobitným uznesením, po právoplatnosti vo veci samej.

2. Na odvolanie žalobcov 1/, 2/, 3/, 5/ Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 8. marca 2016 sp.zn. 5Co/411/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/, 3/, 5/ dňa 25. apríla 2016 dovolanie. Žiadali napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1a/, 1b/, 2/, 3/ sa k dovolaniu žalobcov 1/, 2/, 3/, 5/ nevyjadrili.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

7. Len tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania, ani pre odmietnutie dovolania, vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Otázkou, či v danej veci podané dovolanie vyvolalo účinky umožňujúce po uvedenom dni uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, posudzoval dovolací súd podľa ustanovení právnej úpravy účinnej do uvedeného dňa (§ 470 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 470 ods. 2 CSP).

8. Podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal [viď § 236 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“)]. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O. s. p. a proti uzneseniu § 239 O. s. p. Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku, ktorý nemá znaky tých rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O. s. p. prípustné.

9. V danej veci by preto dovolanie žalobcu bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

10. Právny poriadok účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (§ 242 ods. 1, veta druhá O.s.p), aby aj ex offo posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej z najzávažnejších procesných väd (zmätočnosti), ktoré boli vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

11. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p. dopadalo na prípady, v ktorých ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania (strana sporu), nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (stranou sporu). Predpokladom spôsobilosti byť účastníkom konania (stranou sporu) bola hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť fyzických osôb mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

12. V danom prípade zo spisu vyplýva, že Q. D., ktorá sa pôvodne zúčastňovala sporu v procesnom postavení žalovanej 1/, zomrela XX. decembra XXXX. Odvolací súd, ktorý o tejto skutočnosti nemal vedomosť, vec prejednal a rozhodol 8. marca 2016, teda v čase, v ktorom už menovaná nemala spôsobilosť byť účastníčkou konania. V dôsledku toho postup odvolacieho súdu vykazuje znaky procesnej vady zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p., na ktorú musel vziať dovolací súd zreteľ. Táto vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v konaní dôjde k vade takejto povahy, treba napadnuté rozhodnutie zrušiť.

13. Dovolací súd z uvedeného dôvodu rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP).

14. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.